

*DUCHOVNO - VÝCHOVNÝ
PROJEKT*

Nitra september 2002

Vypracovali: Mgr. Ing. Karol Žák, CSc., riaditeľ gymnázia
                            dp. Mgr. Štefan Bukovan, duchovný gymnázia

Obsah

1. Úvod	3
2. Charakteristika gymnázia.....	4
3. Gymnázium ako fyzické prostredie	5
4. Gymnázium ako výchovné prostredie	7
4.1. Študenti gymnázia	8
4.1.1. Duchovná a mravná formácia v rámci vyučovacích predmetov	9
4.1.2. Duchovná a mravná formácia mimo vyučovania	14
4.1.3. Špecifická formácia študentov na internáte	17
4.2. Pedagogický zbor	18
4.3. Spolupráca s rodičmi	21
4.4. Gymnázium v službe spoločnosti a Cirkvi	23
5. Hlavné výchovné priority gymnázia	25
6. Záver	26
7. Použitá literatúra	26

1. Úvod

„Na slávu Božiu a na podporovanie pozemského a večného dobra našej mládeže dňom 27.5.1991 Biskupský úrad v Nitre zriaďuje cirkevné katolícke gymnázium s úradným názvom Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre.

Nech prví učitelia kresťanstva a kultúry v našom ľude sú vzorom a pomocou pre všetkých, ktorí sa budú podieľať na rozvoji tejto školy.“

(Zriaďovacia listina gymnázia)

„Katolícka škola má na jednej strane povinnosť rešpektovať zákonné ustanovenia a spoločenské zákony a dať do súladu s nimi svoje metódy, programy a štruktúry. Na druhej strane má povinnosť uskutočňovať svoj vlastný výchovný projekt, usilujúci sa uviesť do súladu ľudskú kultúru a ohlasovanie spásy a pomôcť študentom v realizácii nového stvorenia, pripraviť ich na poslanie dospelého občana. Ide celkovo o projekt charakteristický, čo sa týka zamerania na zvláštne ciele, ktoré má uskutočňovať v spolupráci so všetkými svojimi súčasťami. Konkrétne tvorí projekt východiskový obraz, ktorý

- definuje identitu školy vyjadrením evanjeliových hodnôt, ktorými sa inšpiruje,*
- upresňuje výchovné, kultúrne a didaktické ciele,*
- zoznamuje s odovzdávaným obsahom a hodnotami,*
- vymedzuje organizáciu a fungovanie,*
- rozčleňuje niektoré časti ako dané, pozostávajúce zo zložky odbornej (ako sú učitelia, vychovávateľia), ďalej časti riadenej spoločne s rodičmi a študentmi a niektoré okruhy zverené slobodne iniciatíve rodičov a študentov,*
- stanovuje spôsoby overovania a hodnotenia.“*

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 100)

Katolícka škola musí poskytovať študentom okrem kvalitného vzdelávania i zodpovednú výchovu v kresťanskom duchu, duchovnú a mravnú formáciu. Čo sa týka vzdelávania, existuje množstvo predpisov, dokumentácie a prepracovaných spôsobov hodnotenia. V oblasti výchovy, ktorá bola v období totalitného režimu vážne deformovaná a zanedbávaná, sa začalo na vznikajúcich cirkevných školách prakticky „na zelenej lúke“ – bez podkladov a skúseností. Postupne sme sa dostávali k dokumentom Cirkvi týkajúcim sa oblasti katolíckeho vzdelávania a výchovy, počnúc koncilovou deklaráciou **Gravissimum educationis** až po dokument Kongregácie pre katolícku výchovu pod názvom **Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia** z roku 1997.

Vychádzajúc z týchto dokumentov ako i z desaťročnej praktickej skúsenosti s katolíckou výchovou a vzdelávaním na našom gymnáziu, predkladáme študentom, rodičom i pedagógom tento **duchovno-výchovný projekt**, ktorý je aplikovaný na konkrétne podmienky našej školy. Ide o základný rámcový dokument, ktorý si však nečiní nároky na úplnosť a nemennosť. Preto privítame námety a pripomienky v snahe o jeho doplnenie a vylepšenie.

Nech Duch Svätý vedie kroky nás všetkých, aby sme dokázali vytvárať jednu veľkú rodinu založenú na spoločnej viere a láske. Nech je i tento projekt príspevkom k splňaniu poslania, ktoré tejto škole zveril jej zriaďovateľ.

2. Charakteristika gymnázia

„Katolícka škola sleduje tie isté kultúrne ciele a ľudskú výchovu mládeže ako ostatné školy. Avšak je pre ňu charakteristické, že utvára u svojho žiactva ovzdušie preniknuté duchom slobody a lásky podľa evanjelia, že umožňuje mladým, aby sa vývinom ich osobnosti zároveň vzťahovalo i nové stvorenie, ktorým sa stali pri krste, a konečne, že dáva do súladu ľudskú kultúru vo svojom celku s posolstvom spásy tak, aby viera osvecovala vedomosti, ktoré si žiaci postupne nadobúdajú o svete, živote a človeku.“

(*Gravissimum educationis*, čl. 8)

Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre je katolícka škola zriadená Biskupským úradom v Nitre. Má dve formy štúdia – **štvorročné a osemročné**, zameranie je všeobecné alebo na cudzie jazyky. Dimenzované je na **16 tried**, čo predstavuje **do 500 študentov vo veku od 10 do 19 rokov**. Po stránke vzdelávania je úplne porovnateľné so štátnymi gymnáziami, kladie však dôraz na duchovnú a mravnú formáciu študentov. Vyučuje sa tu **rímskokatolícke náboženstvo a súčasne kresťanská etika** podľa vlastného projektu. Popri vyučovaní existuje bohatá ponuka rôznych duchovných, spoločenských, kultúrnych a športových akcií, do ktorých sa študenti zapájajú podľa svojich záujmov.

Súčasťou gymnázia je i **vlastný internát s kapacitou 60 miest**, umiestnený priamo v areáli školy. Jeho poslaním je poskytovať študentom nielen ubytovanie a stravu, ale i **zodpovednú kresťanskú výchovu**. Výchovný program internátu zahŕňa širokú ponuku rôznych duchovných, spoločenských, kultúrnych i športových aktivít, zvláštny dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti študentov.

Pre gymnázium funguje i **školská jedáleň**, ktorá zabezpečuje obedy pre **vyše 700 stravníkov** (gymnázium, Cirkevná ZŠ sv. Svorada a Benedikta a SZŠ v Nitre), ako i raňajky a večere pre študentov na internáte.

Celé gymnázium je umiestnené **v objekte na Farskej ulici v Nitre**, ktorý bol reštitučne vrátený biskupskému úradu a postupne sa upravuje na podmienky školy.

Gymnázium má dlhoročnú spoluprácu so **zahraničnými partnermi** - rakúskym cisterciánskym gymnáziom v **Schlierbachu** a kláštrom v **Heiligenreuzi**.

3. Gymnázium ako fyzické prostredie

„Je veľmi potrebné, aby škola – dom nadobudla niektoré z tých charakteristík, ktoré umožňujú postupne prežívať šťastný život v rodinnom prostredí...“

K vytvoreniu príjemného prostredia je treba tiež vhodnú štruktúru budov s využitím priestorov pre didaktiku, vyučovanie, pre rekreáciu i šport, pre ďalšie iniciatívy, ako sú stretnutia s rodičmi, profesormi...

Urýchlený technický pokrok vyžaduje, aby školy boli vybavené zodpovedajúcou technikou, nezriedka i zložitou a nákladnou. Nie je to luxus, ale povinnosť vychádzajúca z didaktických cieľov školy. Cirkevné školy majú teda právo, aby boli podporované i vo svojom didaktickom úsilí. Osoby a inštitúcie by mali zaistiť všetko potrebné pre ich rozvoj.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 27 – 29)

Gymnázium je umiestnené v objekte Biskupského úradu v Nitre, ktorý až do roku 1995 slúžil Pedagogickej fakulte v Nitre. Za uplynulé roky boli vynaložené nemalé finančné prostriedky na opravu schátraných budov a ich prispôbenie potrebám gymnázia. Obnovili sa vyučovacie priestory, zriadili odborné učebne, rekonštruoval objekt telocvične, rozšírila a zmodernizovala sa školská jedáleň a kuchyňa, od základu sa prestavala budova internátu. V škole i internáte vznikli jednoduché, ale vkusné a dôstojné kaplnky, ktoré tvoria duchovné centrum gymnázia. Na týchto zmenách sa zásadným spôsobom finančne podieľali sponzori gymnázia a zriaďovateľ ako vlastníci budov.

Z hľadiska potrieb študentov, funkčnosti a zabezpečenia príjemného prostredia má škola v oblasti stavebných úprav ešte tieto priority:

- vybudovanie **polyfunkčného ihriska** na dvore,
- parková **úprava exteriérov** gymnázia,

- **modernizácia sociálnych zariadení** prevádzkových zamestnancov,
- vybudovanie **priestoru pre spoločné stretnutia** študentov, profesorov a rodičov, pre kultúrne a spoločenské akcie.

Rovnako dôležitú oblasť tvorí vybavenie gymnázia vhodným zariadením a didaktickou technikou, kde, žiaľ, výrazne zaostávame za štátnymi školami. Ide najmä o:

- vybavenie minimálne dvoch učební informatiky kvalitnou **počítačovou technikou**,
- trvalé napojenie gymnázia na **internet**,
- zriadenie modernej **multimediálnej učebne**,
- vybavenie tried i odborných učební základnou **didaktickou technikou**,
- trvalé dopĺňanie **knižničného fondu** a zariadenie študentskej čítárne,
- zariadenie **spoločenských priestorov internátu**,
- dokončenie **zariadenia internátnej kaplnky**.

Popri týchto náročných požiadavkách je nutné zabezpečiť finančné zdroje i na bežné výdavky, energie, dopĺňanie pomôcok i spotrebného materiálu, potrebného na vyučovanie. Nakoľko podľa platných právnych noriem štát cirkevným školám poskytuje prostriedky na mzdy, odvody do fondov a prevádzkové náklady vrátane energií, ale nie prostriedky na investície, zostávajú gymnáziu tieto zdroje:

- **biskupský úrad** ako zriaďovateľ školy a vlastník objektu,
- **sponzori gymnázia** – domáce i zahraničné podniky a inštitúcie, ale i osoby,
- **rodičia študentov** podľa svojich sociálnych možností,
- **príjem z prenájmu** priestorov a prípadnej **podnikateľskej činnosti**.

Veríme, že tak ako doteraz sa s pomocou Božou vždy nájdú dobrí a štedrý ľudia, ktorí ochotne pomôžu gymnáziu nielen ekonomicky prežiť, ale i držať krok s ostatnými školami v meste i regióne.

4. Gymnázium ako výchovné prostredie

„Na vytváraní školy ako spoločenstva sa zúčastňujú všetci, ktorých sa to bezprostredne týka. Učitelia, vedenie školy, administratívny i prevádzkový personál, rodičia, ktorí sú tou najdôležitejšou zložkou ako prirodzení a nenahraditeľní vychovávatelia svojich vlastných detí. A konečne študenti ako spolutvorcovia a zodpovední protagonisti, ale i ako aktívne subjekty výchovného procesu. Školské spoločenstvo ako celok – pri zachovaní rôznosti úloh, ale súbežnosti cieľov – má charakteristiku kresťanského spoločenstva, pretože je miestom presýteným láskou.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 32)

Základnými črtami katolíckej školy, ktoré považujeme za dôležité pre účinnosť jej výchovnej práce v Cirkvi a spoločnosti, sú: katolícka škola ako miesto všestrannej výchovy ľudskej osoby prostredníctvom jasného výchovného plánu, ktorého základným kameňom je Kristus, jej cirkevná a kultúrna identita, jej poslanie realizovať vychovateľskú lásku, jej sociálna služba, jej výchovný štýl, ktorý musí charakterizovať jej výchovné spoločenstvo.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 4)

Výchovné prostredie je tým prvkom, ktorý má **odlišovať** cirkevné gymnázium od štátneho. Ak katolícka škola neponúka v tejto oblasti niečo viac než ostatné školy, stráca svoju identitu, a tým aj opodstatnenie svojej existencie.

Absolútnou prioritou nášho gymnázia je **trvalá a úprimná snaha o vytváranie spoločenstva lásky** všetkých zainteresovaných – študentov, profesorov a ostatných zamestnancov i rodičov. Spoločenstvo lásky však neznamená vyhovieť každej požiadavke, neklásť žiadne nároky a nežiadať ich zodpovedné plnenie. Naopak, láska vyžaduje, aby každý zodpovedne plnil svoju úlohu a svoje zverené poslanie, s pokorou prijímal svoje ohraničenie a vedel prijať i výčitky a oprávnenú kritiku, aby dokázal rešpektovať každého člena spoločenstva ako osobu a aktívne sa pričiňoval o **spoločné dobro**.

4.1. Študenti gymnázia

„Katolícka škola sa musí konfrontovať s deťmi a mladými, ktorí prežívajú ťažkosti dnešnej doby. Má do činenia so žiakmi, ktorí sa vyhýbajú akejkol'vek námahe, sú neschopní sa obetovať a byť vytrvalí a ktorí zväčša už z rodiny nemajú nijaké platné vzory. Vo vzrastajúcej miere sú nielen ľahostajní či nepraktizujúci vieru, ale odmietajú akúkoľvek náboženskú alebo morálnu formáciu. Navyše u mnohých žiakov a v mnohých rodinách sa pridáva hlboká apatia k etickému a náboženskému vzdelávaniu, vzhľadom na čo očakávajú a požadujú od katolíckej školy iba to, aby dostali vysvedčenie, nanajvýš ešte kvalifikované vzdelanie a odbornú spôsobilosť.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 6)

Na gymnázium sa v zmysle školy prijímajú študenti predovšetkým z katolíckych rodín, no vierovyznanie nie je nutnou podmienkou. Tou je bezpodmienečný **súhlas študenta i jeho rodičov s katolíckou výchovou a vzdelávaním v tomto duchu.**

Študenti prichádzajúci na gymnázium sú veľmi rôznorodí z hľadiska vedomostí, ale najmä z hľadiska duchovnej a mravnej úrovne. U mnohých sa stále viac prejavujú nezdravé tendencie dnešného sveta:

- duchovná a mravná devastácia celých generácií vplyvom komunistického ideológie, ktorá má za následok vážnu krízu viery a morálky,
- hlboké zmeny myslenia mladých ľudí, neschopnosť rozlišovania dobra a zla, najmä vplyvom moderných komunikačných prostriedkov,
- dlhodobá kríza rodiny, ktorá má za následok nedostatok vzťahov, citu, lásky,
- nepravý zmysel života, falošné ideály, úniky do sveta konzumizmu, užitočnosti, nezriedka i alkoholu a drog,
- neochota mladých brať na seba akúkoľvek zodpovednosť, zapáliť sa za nejaký ideál.

V protiklade s týmito tendenciami si gymnázium stanovilo svoj výchovný program, ktorý pozostáva :

- zo zodpovednej výchovy a formovania mládeže v **duchu katolíckej viery** k úprimnému vzťahu k Bohu a Cirkvi, **katolíckemu hodnotovému systému**. Toto však musí byť primerané ich veku a schopnostiam, v žiadnom prípade nie formou donucovania;
- z výchovy k **rešpektovaniu ľudskej osoby** a jej dôstojnosti, nech ide o kohokoľvek, k tolerancii voči iným až po hranicu hriechu;
- z výchovy k **pravdivému a reálnemu pohľadu na svet**, účinnej ochrane voči manipulácii zo strany verejnej mienky a masmédií;
- z výchovy ku kritickému a jednoznačnému **rozlišovaniu dobra a zla**, pravdy a lži na základe prirodzeného zákona;
- z výchovy k **zodpovednosti za iných**, spoločnosť, Cirkev, k prosociálnosti a zmyslu pre charitatívne aktivity;
- z výchovy k **zodpovednému manželstvu a rodičovstvu**, ochrane a podpore rodiny ako základného článku spoločnosti;
- z výchovy k zrelej **osobnosti ako občana**, angažovaniu sa v spoločenskom a verejnom živote, k správnej a vyváženej národnej hrdosti a povedomiu;
- z výchovy mladých k otvorenosti voči **duchovným povolaniam**.

Jednotlivé body výchovného programu sa gymnázium snaží zabezpečovať formou výchovy a vzdelávania v **rámci vyučovacích predmetov**, ale i širokou ponukou duchovných, kultúrnych, spoločenských, športových a iných **aktivít mimo vyučovania**.

4.1.1. Duchovná a mravná formácia v rámci vyučovacích predmetov

„Vzdelávací obsah katolíckej školy spočíva vo vytvorení harmonickej syntézy medzi kultúrou a vierou, ako aj medzi vierou a životom, teda syntézy, ktorá vzniká, ak sa vo svetle evanjeliového posolstva vzájomne dopĺňajú rôzne poznatky z rozličných oblastí ľudského poznania a ak sa zároveň rozvíjajú čnosti, ktoré charakterizujú kresťana.“

(*Katolícka škola, čl. 37*)

Duchovná a mravná formácia na gymnáziu je prioritou celého výchovno-vzdelávacieho procesu, a teda sa uskutočňuje v rámci každého vyučovacieho predmetu. Výnimočné postavenie majú však dva predmety: rímskokatolícke náboženstvo a kresťanská etika.

a) Rímskokatolícke náboženstvo

„Aj keď uznáme, že vlastným miestom náboženskej výchovy je rodina podporovaná ďalšími kresťanskými spoločenstvami, zvlášť farským spoločenstvom, treba znova a znova zdôrazňovať nevyhnutnosť a dôležitosť vyučovania náboženstva na katolíckej škole, ak nám záleží na tom, aby ľudia dozreli vo viere.“

(Katolícka škola, čl. 51)

Náboženstvo ako vyučovací predmet má na gymnáziu dominantné postavenie. Vyučuje sa v dotácii **2 hodiny týždenne** ako **povinný a klasifikovaný predmet** pre všetkých študentov bez rozdielu vierovyznania. Na hodinách sa uplatňuje **maximálna možnosť delenia** triedy na skupiny, máme **odbornú učebňu náboženstva** primerane vybavenú pomôckami a didaktickou technikou. Vyučuje sa podľa **špecifických učebných osnov** schválených zriaďovateľom. Rímskokatolícke náboženstvo je na gymnáziu jedným z **voliteľných maturitných predmetov**. Vyučujúcimi sú školský duchovný a rehoľné sestry, resp. katechéti, všetci s úplnou kvalifikáciou a kanonickou misiou biskupa.

Hlavnými cieľmi vyučovania náboženstva sú:

- oboznámiť študentov so **Svätým písmom** a pomôcť im vytvoriť si vzťah k jeho čítaniu a rozjímaniu nad ním,
- poukázať na krásu a bohatosť **katolíckej liturgie**, pomôcť študentom naučiť sa správne modliť, rozjímať, prežívať naplo jednotlivé liturgické obdobia a sviatky, vytvoriť predpoklady pre ich aktívnu účasť na svätých omšiach a živote Cirkvi,
- pochopiť význam **sviatostného života**, kresťanského svedectva života a osobnej voľby povolania,
- vysvetliť **hlavné pravdy viery** v zmysle Katechizmu Katolíckej cirkvi a pomôcť pri ich osvojovaní,
- jasne formulovať **zásady katolíckej morálky** a postoje Cirkvi k súčasným aktuálnym problémom,
- uvažovať nad udalosťami **dejín Cirkvi**, pomôcť študentom pochopiť ich zmysel a pôsobenie Ducha Svätého,

- motivovať študentov k neustálemu **prehlbovaniu svojej viery** a praktickému životu podľa evanjelia.

Okrem vzdelávacej časti má predmet náboženstvo i svoju formačnú zložku, ktorá by mala tvoriť až polovicu vyučovacieho času a ktorá poskytuje študentom priestor pre:

- vyjadrenie svojich názorov, vyjasnenie si problémov v oblasti viery a morálky,
- zážitkové učenie, rôzne aktivity s využitím pomôcok,
- spoločnú modlitbu, rozjímanie, adoráciu,
- prípravu duchovných akcií školy,
- upevnenie vzťahov v rámci spoločenstva triedy.

Náboženstvo i napriek tomu, že je vyučovacím predmetom, nemôže zostať iba jedným z predmetov, ale musí študentom ponúknuť niečo viac – motiváciu k vytvoreniu **osobného vzťahu k Bohu a k živej viere**. Splnenie týchto cieľov vo veľkej miere závisí od vyučujúceho – jeho odborných, pedagogických i ľudských vlastností, ako i osobného svedectva.

V najbližšom období je potrebné zodpovedne a starostlivo vyvážiť vzdelávaciú a formačnú časť tohto predmetu, aby stupeň poznatkov a ich podanie boli primerané úrovni študentov, ale aby na druhej strane vytvárali dostatočný rozumový základ viery pre budúcich kresťanských intelektuálov. Postupne by bolo veľkým prínosom dopracovanie interných učebných textov pre jednotlivé ročníky, čím by sa umožnila lepšia organizácia hodín a vytvoril by sa väčší priestor pre formáciu, diskusie a zážitkové aktivity.

b) Kresťanská etika

„Katolícka škola sa predstavuje ako škola pre osobu a škola osoby. Osoba každého jedného v jej materiálnych a duchovných potrebách stojí v centre Ježišovej učiteľskej činnosti: to znamená, že cieľom katolíckej školy je zodpovednosť za ľudskú osobu.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 9)

Po páde totality sa jasne ukázala nutnosť duchovnej a mravnej obnovy národa. Náš zriaďovateľ na to reagoval zavedením špecifického predmetu kresťanská etika, ktorý sa vyučuje na našom gymnáziu ako **druhý formačný predmet popri náboženstve**. Projekt vznikol na našej škole v úzkej spolupráci s Biskupským úradom v Nitre, konkrétne

pomocným biskupom **Mons. Františkom Rábekom**. Predmet sa vyučuje na vyššom stupni v dotácii **2 hodiny týždenne, je klasifikovaný a povinný** pre všetkých študentov, využíva **delenie tried** na skupiny. Je tiež jedným z **voliteľných maturitných predmetov**. Pre študentov každého ročníka sú spracované **interné skriptá**.

Jeho náplň je konkrétnym rozpracovaním **princípu kresťanského personalizmu** a je v úplnom súlade s učením Katolíckej cirkvi. Vychádza zo vzťahu človeka k sebe samému, k človeku ako jednotlivcovi najmä so zameraním na vzťah muža a ženy a k spoločnosti. Súčasťou je i prehľad etických názorov v dejinách filozofie a prehľad svetových náboženstiev (obohatený o deštruktívne sekty), ako i drogová závislosť a jej prevencia.

Hlavnými cieľmi vyučovania kresťanskej etiky sú:

- predstaviť študentom krásu a príťažlivosť **čnostného a mravného života**,
- poukázať pravdivo na **skutočné hodnoty v ľudskom živote** a ich správnu hierarchiu,
- zaujať **jednoznačné postoje** k súčasným etickým problémom vo svete a vysvetľovať stanoviská Cirkvi,
- vytvoriť mladým **priestor pre diskusiu**, prezentáciu názorov, polemiky k etickým problémom podľa ich záujmu a naučiť ich kultúrnemu dialógu v atmosfére dôvery a otvorenosti,
- vychovať zo študentov **zrelé osobnosti**, ktoré si stoja za svojím názorom a neboja sa ho verejne vyjadriť,
- podať mladým **pomocnú ruku** v ťažkom období dospievania, ponúknuť im orientáciu v spleti súčasných teórií, názorov a postojov.

Kresťanská etika a náboženstvo sa na gymnáziu vzájomne dopĺňajú, čerpajú z tých istých prameňov a používajú totožné metodické prístupy. Doterajšia prax i názory absolventov jasne ukázali na ich opodstatnenosť.

V predmete kresťanská etika bude potrebné ešte hlbšie prepracovať metodiku pre jednotlivé ročníky, rozšíriť doplnkové materiály a urobiť ich systematizáciu.

c) Ostatné predmety

„Žiakom je treba pomáhať pochopiť, že svet prírodných vied a príslušnej technológie patrí k vesmíru stvorenému Bohom. Neexistuje protiklad medzi vierou a pravou prírodnou vedou, pretože Boh je prvým zdrojom jednej i druhej.

Učitelia biológie, psychológie, sociológie a filozofie majú príležitosť načrtnúť harmonickú predstavu človeka, ktorý potrebuje vykúpenie, a zaradiť do nej i náboženský rozmer.

Všetkým študentom je treba pomáhať v pochopení toho, že človek je bytie, žijúce z prirodzenosti fyzickej i duchovnej, s nesmrteľnou dušou.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 54 – 55)

Na gymnáziu je evidentná snaha nezanedbať v žiadnom predmete **náboženský rozmer** a nenásilnou vhodnou formou neustále poukazovať na **syntézu vedy a viery**. Musí byť pravidelnou náplňou jednotlivých **predmetových komisií**, aby o týchto otázkach hovorili, navzájom si pomáhali, a tak obohacovali svoje predmety o to, čo má byť vlastné každej katolíckej škole.

Každý vyučujúci má veľa možností zakomponovať do svojho predmetu náboženský rozmer. Napríklad v slovenskom jazyku a literatúre zaradiť katolíckych autorov, pri rozbere literárnych diel zvyrazňovať kresťanské postoje a životné hodnoty. V dejepise venovať pozornosť filozofii dejín a súvislostiam s dejinami spásy. V cudzích jazykoch zaradiť do literatúry diela autorov s kresťanskou orientáciou, v rámci konverzácie zaradiť diskusie na aktuálne náboženské a etické témy. V prírodovedných predmetoch na základe obdivuhodnej dokonalosti prírodných zákonov poukázať na ich Tvorcu. V hudobnej a výtvarnej výchove sa nechať inšpirovať vrcholnými umeleckými dielami kresťanských dejín a tematicky čerpať z udalostí liturgického roka. V rámci telesnej výchovy dbať na disciplínu, ovládanie sa, spravodlivosť a čestnosť súťaže, vyváženosť tela i ducha človeka.

Pochopiteľne takéto podanie vyžaduje pripravenosť vyučujúceho nielen po odbornej, ale i po náboženskej stránke. V rámci medzipredmetových vzťahov možno využiť na niektoré témy i vyučujúcich iných predmetov, najmä náboženstva a kresťanskej etiky.

4.1.2. Duchovná a mravná formácia mimo vyučovania

„Často sa stotožňuje pojem škola a vyučovanie. V skutočnosti vyučovanie spoza katedry je iba časť života školy. V súlade s didaktickou aktivitou rozvíjanou vyučujúcim existuje i aktívna účasť študenta, ktorý sa podieľa individuálne i spoločne na štúdiu, výskume, cvičeniach, mimoškolských aktivitách, skúškach, vzťahoch k vyučujúcim a spolužiakom, aktivite v skupinách, triednych či školských schôdzkach.“

(Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole, čl. 47)

Ktosi charakterizoval katolícku školu ako spoločenstvo, ktoré sa spolu **modlí, pracuje, zabáva sa a miluje**. Vedomosti, ktoré študent nadobudne, časom vyprchajú, no v spomienkach zostáva to, čo sme spolu prežili, aké boli vzťahy, čo nás oslovilo...

Gymnázium poskytuje študentom širokú ponuku najrozličnejších akcií mimo vyučovania, kde majú možnosť zúčastniť sa a tvorivo prispieť podľa svojich schopností a záujmu. Hoci nemožno medzi nimi stanoviť ostré hranice, formálne môžeme rozdeliť tieto aktivity na niekoľko základných skupín – duchovné, vzdelávacie a formačné, spoločenské a zábavné, športové.

a) **Duchovné aktivity**

Gymnázium sa snaží tak ako každá rodina o spoločné modlitby, sväté omše, adorácie, slávenie jednotlivých období cirkevného roka. Na splnenie týchto cieľov ponúka:

- každodenné spoločné **ranné modlitby a zamyslenia** cez školský rozhlas, ktoré pripravujú študenti a profesori;
- **modlitby na záver** vyučovania, prípadne na hodinách náboženstva či cudzích jazykov;
- spoločnú **modlitbu sv. ruženca** pre nižší i vyšší cyklus gymnázia raz týždenne;
- **spoločné sväté omše** celej školy na prikázané sviatky, otvorenie a záver školského roka a na sviatok patrónov školy sv. Cyrila a Metoda 14. februára. Na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie 8. decembra sa škola každoročne **zasväcuje Nepoškvrnenému srdcu Panny Márie**. Svätá omša je tiež súčasťou každej

významnejšej akcie na škole – stužkovej slávnosti, maturitných skúšok, sympózia, stretnutí katolíckych gymnázií... Každodenne majú študenti možnosť účasti na sv. omši ráno o 7,00 hod. v Kláštornej kostole;

- **adorácie** – pravidelne v školskej kaplnke raz týždenne, pripravujú jednotlivé triedy, mimoriadne i cez niektoré sviatky, v advente a pôste. Tradičné adorácie Taizé bývajú pri príležitosti rozlúčky s maturantmi a počas etických sympózií;
- **slávenie obdobia liturgického roka** – najmä adventu a pôstu – pripravujú sa duchovné akadémie alebo iné vhodné programy (Vianočné hry, Anglicko-nemecké Vianoce, študentské krížové cesty, duchovné pásma...). Na sviatok sv. Mikuláša sa pripravuje program pre študentov nižšieho cyklu;
- počas celého roka je možnosť **sviatosti zmierenia** u školského duchovného, pred Vianocami a Veľkou nocou a sviatkom patrónov gymnázia ponúkame i spoločnú svätú spoveď pre študentov;
- **duchovné obnovy** pre študentov vyššieho cyklu, najmä pre maturitné triedne spoločenstvá, ponuka evanjelizačných kurzov (FILIP), vstupné duchovné obnovy pre prvákov a potom pravidelne pre každý ročník;
- pravidelné **stretnutia s otcami biskupmi**, kňazmi, zástupcami rehoľných spoločenstiev;
- **prázdninové duchovno-rekreačné pobyty** pre študentov gymnázia;
- duchovné prvky sú súčasťou i ďalších školských akcií, ako lyžiarsky kurz, etické sympóziu, triedne exkurzie, koncerty gospelových skupín...;
- na mnohých duchovných akciách sa v hojnom počte zúčastňujú i absolventi, ktorí i naďalej tvoria spoločenstvo gymnázia.

Koordináciu a organizačné zabezpečenie duchovných aktivít má na starosti duchovný gymnázia v spolupráci s rehoľnými sestrami.

b) Vzdelávacie a formačné aktivity

Tieto akcie sú praktickým doplnením vyučovacích hodín z jednotlivých predmetov:

- **besedy** s predstaviteľmi duchovného, spoločenského a politického života; s významnými odborníkmi v oblasti prírodných a spoločenských vied, umelcami, žurnalistami...

- **etické sympóziá** pre vyšší i nižší cyklus, ktoré organizujú samotní študenti raz ročne za účasti pozvaných hostí z radov významných ľudí, odborníkov z praxe či jednoducho ľudí, ktorí vydávajú presvedčivé svedectvo kresťanského života.. Aktuálne témy i hostí si vyberajú tiež študenti. Na sympóziách sa zúčastňujú i študenti iných cirkevných, ba i štátnych gymnázií;
- každoročné **pobyty študentov** gymnázia na partnerskom gymnáziu v rakúskom Schlierbachu a v cisterciánskom kláštore v Heiligenkreuzi;
- možnosť prístupu na **internet** v učebni informatiky.

c) Spoločenské, kultúrne a zábavné aktivity

Ich cieľom je poskytnúť mladým ľuďom i celému spoločenstvu gymnázia alternatívu k aktivitám, ktoré ponúka okolitý svet a ktoré sú nezriedka v rozpore s katolíckou morálkou:

- stužková slávnosť maturantov,
- tradičný fašiangový zábavný program, kde má možnosť prejaviť svoj talent a tvorivosť každý študent i profesor gymnázia,
- diskotéky v telocvični gymnázia najmenej 4-krát do roka,
- školský časopis a školský rozhlas,
- tradičná rozlúčka s maturantmi vrátane originálnej výzdoby tried,
- imatrikulácia študentov prvého ročníka,
- návšteva koncertov, divadelných a filmových predstavení,
- triedne exkurzie – výlety raz ročne,
- triedne posedenia podľa záujmu,
- spevokol pri gymnáziu,
- študentská kapela gymnázia,
- koncerty známych kapiel slovenskej gospelovej scény,
- stretnutia s absolventmi nášho gymnázia v rámci triednych stretávok i celoškolských významných jubileí a akcií.

d) Športové aktivity

Sú tiež úzko prepojené s duchovnými, vzdelávacími a kultúrno-zábavnými akciami.

Ide najmä o:

- lyžiarsky kurz pre študentov vyššieho i nižšieho cyklu, ktorý obsahuje všetky druhy aktivít od duchovných cez formačné až po zábavné a športové,
- pravidelné tréningy v jednotlivých športoch vo forme nepovinných predmetov športových hier,
- organizovanie vnútroškolských súťaží i reprezentáciu školy smerom navonok,
- športové aktivity, najmä turistiku, významnú súčasť triednych exkurzií.

Pri organizovaní všetkých aktivít mimo vyučovania platia na gymnáziu tieto zásady:

- **dobrovoľnosť** účasti (ak nejde o akciu v rámci vyučovania),
- v maximálnej možnej miere **zapojiť do organizácie i študentov**, rešpektovať ich námety a pripomienky,
- zabezpečiť **rovnaké možnosti účasti** pre všetkých študentov (ak nejde o výberovú akciu),
- študentom zo sociálne slabých rodín **pomôcť finančne pokryť** náročnejšie akcie (solidarita rodičov, sociálny fond),
- zabezpečiť **súlad s katolíckou morálkou** a ochrániť študentov v maximálnej miere pred vplyvom negatívnych javov súčasnej spoločnosti.

4.1.3. Špecifická formácia študentov na internáte

Pre študentov gymnázia zo vzdialenejších oblastí má gymnázium vlastný internát, ktorý im poskytuje nielen ubytovanie a stravu, ale i zodpovednú výchovu v duchu kresťanskej viery a morálky. Nutnou podmienkou pre prijatie je bezpodmienečný súhlas študenta i jeho rodičov so spôsobom výchovy a internátnym poriadkom. Rodičia ako prví vychovávatelia dobrovoľne postupujú niektoré kompetencie odborným vychovávateľom, ktorí organizujú

život na internáte a snažia sa spolu so študentmi vytvoriť rodinnú atmosféru lásky a vzájomnej dôvery. Čo ponúka internát?

- spoločné **modlitby, adorácie a sväté omše** v internátnej kaplnke,
- nepretržitú **pastoračnú starostlivosť** školského duchovného, vrátane príležitosti ku sviatosti zmierenia,
- intenzívne prežívanie jednotlivých **období liturgického roka a sviatkov**,
- príprava a realizácia **duchovných a kultúrnych i zábavných programov** (akadémie, scénky, pestrý večer, rozlúčka s maturantmi...),
- všestranný **rozvoj talentov a tvorivosti** študentov (hudba, spev, maľovanie, ručné práce, pečenie...),
- pravidelné **návštevy detských domovov** a domovov dôchodcov, väzňov, ústavu pre postihnuté deti...,
- pravidelné **športové aktivity** v telocvični, turistiku, korčuľovanie...,
- **výlety** internátneho spoločenstva,
- **spoluprácu** na všetkých akciách organizovaných školou,
- tvorivú **výzdobu priestorov** internátu, zmysel pre udržanie poriadku a spoluzodpovednosť za ochranu spoločného majetku.

Základnou črtou výchovy na internáte je poskytnúť popri čase na učenie a prípravu do školy dostatočne atraktívnu ponuku záujmových a oddychových aktivít, do ktorých sa študenti dobrovoľne zapájajú nielen ako účastníci, ale i ako spoluorganizátori. Vytvorenie spoločenstva prejavujúceho sa láskou k blížnemu je podmienené úprimným **vzťahom k Bohu, modlitbe, duchovnému životu**. Je vecou každého študenta, čo z tejto ponuky prijme a nakoľko je ochotný sa otvoriť pre iných.

4.2. Pedagogický zbor

„Učitelia nech nezabúdajú, že závisí najväčšmi od nich, či katolícka škola môže uskutočňovať svoj cieľ a svoj program. Preto nech sa pripravujú s osobitnou starostlivosťou, aby si nadobudli tak svetské, ako i náboženské vedomosti doložené patričnými vysvedčeniami, a nech ovládajú dôkladne vychovávateľské umenie v súlade s výdobytkami moderného pokroku. Nech ich spája navzájom i so žiakmi kresťanská láska a nech sa dajú viesť

apoštolským duchom, aby svojím životom a učením vydávali svedectvo jedinému Učiteľovi – Kristovi.“

(Gravissimum educationis, čl. 8)

Profesorský zbor gymnázia sa za uplynulých desať rokov postupne formoval z ľudí s rôznym stupňom vzdelania či pedagogických schopností, rôznou duchovnou formáciou i rôznymi charakterovými a ľudskými vlastnosťami. Všetkých však spájala a spája spoločná úloha – **vzdelávať a vychovávať mládež v kresťanskom duchu podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.**

Postupne sa sformovali i nároky a požiadavky na pedagogických pracovníkov gymnázia dané zákonmi i požiadavkami zriaďovateľa:

- odborná a pedagogická spôsobilosť,
- mravná bezúhonnosť,
- zdravotná a psychická spôsobilosť,
- katolícke vierovyznanie a praktický život podľa katolíckej viery a morálky,
- poverenie pre pedagogickú činnosť na cirkevnej škole vydané zriaďovateľom.

Predpokladom pedagogického pôsobenia na gymnáziu je i neustála práca na sebe v týchto oblastiach:

- duchovná a mravná,
- odborná a pedagogická,
- ľudská.

Permanentnú formáciu vo všetkých oblastiach realizuje naša škola najmä pomocou týchto aktivít:

- pravidelné **duchovné cvičenia** pedagogického zboru pred začiatkom školského roka,
- mesačné **duchovné obnovy** profesorov so spoločnou sv. omšou,
- účasť na spoločných **sv. omšiach, adoráciách a modlitbách** spolu so študentmi,
- pravidelné **stretnutia profesorov s biskupmi**, kňazmi a rehoľníkmi,
- **individuálne štúdium** a účasť na akciách duchovného vzdelávania mimo školy, prístup ku kresťanským časopisom a internetu,

- **odborné vzdelávanie** organizované mimo školy, aktívna i pasívna účasť na odborných sympóziách a konferenciách doma i v zahraničí,
- **zvyšovanie si kvalifikácie** formou kvalifikačných skúšok, doktorátov, doktorandského štúdia,
- organizovanie **odborných prednášok** popredných kresťanských pedagógov a vedcov pre učiteľov cirkevných škôl,
- **spoločenské akcie** pedagógov gymnázia pri rôznych príležitostiach (advent, deň učiteľov, maturity, ples gymnázia...) a životných či pracovných jubileách,
- spoločné **kultúrne akcie pedagógov** (návšteva koncertov, divadiel, poznávacie zájazdy, stretnutia s pedagógmi partnerských škôl...),
- spoločné **akcie pre pedagógov a ich rodiny** (lyžiarske zájazdy, turistické výlety, športové súťaže, maškarný ples detí...).

Všetky tieto aktivity majú za cieľ vytvorenie skutočnej rodiny pedagógov, v ktorej síce nikdy nebudú úplne rovnaké názory a určite sa vyskytnú i problémy, no nikdy nebude chýbať úprimná snaha o otvorenosť, dôveru, lásku a jednotu v zásadných otázkach výchovy. Takéto spoločenstvo je iste ideálom, no spoločná viera a úprimná snaha každého jednotlivca sú dobrým predpokladom, že sa k nemu čo najviac priblížime.

Výnimočné postavenie v pedagogickom zbore gymnázia má **školský duchovný**, ktorý je neoceniteľným darom pre školu aj internát. On predstavuje prítomnosť kňaza, ktorý účinne slovom i životom hlása Božie slovo, slúži sväte omše a vykonáva sviatosť zmierenia, modlí sa a žehná, vyučuje náboženstvo a organizuje duchovný život školy, je pre študentov i pedagógov na jednej strane duchovnou autoritou, na druhej strane otcom, kolegom, priateľom a bratom. Hoci je biskupom vyčlenený z pastoračie v diecéze, jeho pastoračné pole na gymnáziu ďaleko presahuje možnosti jedného človeka. Je vážnou úlohou všetkých **denne ďakovať Bohu za školského kňaza a vyprosovať požehnanie pre jeho náročnú prácu**. On totiž prispieva k plneniu poslania katolíckej školy celkom výnimočným a nenahraditeľným spôsobom.

Veľkým prínosom pre gymnázium sú i **rehol'né sestry**, ktoré svojou angažovanosťou, zaniatenosťou, ale i príkladným duchovným a morálnym životom osobitne dotvárajú duchovný rozmer školy a môžu vzbudiť v študentoch živý záujem o službu Bohu a blížnemu formou zasväteného života.

4.3. Spolupráca s rodičmi

„Vo výchovnom spoločenstve majú rodičia ako prirodzene prví vychovávatelia zodpovední za svoje deti zvlášť významnú úlohu. Žiaľ, dnes sa stretávame s rozšírenou tendenciou, že rodičia túto svoju zodpovednú úlohu prenášajú na iných. Preto bude treba nielen vzbudiť iniciatívy, ktoré podnecujú plniť si túto zodpovednosť, ale súčasne aj poskytujú konkrétnu a správnu pomoc a zapájajú rodiny do výchovného plánu katolíckej školy. Stálym cieľom katolíckej výchovy musí byť preto stretnutie a dialóg s rodičmi a rodinami, čomu má napomáhať aj podporovanie rodičovských spoločenstiev, aby sa prostredníctvom ich nenahraditeľného príspevku vymedzila tá osobitosť, ktorá zabezpečuje účinnosť výchovného plánu.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 20)

Do gymnázia prichádzajú deti z rôznych rodín – od usporiadaných na obdivuhodnej duchovnej a mravnej úrovni až po rozvrátené a úplne nefunkčné, od tých, ktoré majú veľký záujem o výchovu detí a ochotne spolupracujú so školou, až po tie, ktoré o deti absolútne nejavia záujem, a nemáme možnosť počas celého štúdia sa s nimi ani poriadne zoznámiť. Napriek tejto rôznorodosti si plne uvedomujeme primárnu zodpovednosť rodičov za výchovu svojich detí a neustále im ponúkame spoluprácu.

- Prvý kontakt s rodičmi predstavuje **deň otvorených dverí**, kde majú možnosť spolu s deťmi poznať školu, ľudí v nej, pozitíva i negatíva.
- Po prejavení záujmu o štúdium uzatvára škola s rodičmi **písomnú dohodu**, ktorej hlavným bodom je ich bezpodmienečný **súhlas s katolíckou výchovou a vzdelávaním** na gymnáziu. Obdobná dohoda sa uzatvára i a internáte pri osobnom stretnutí rodičov s vychovávateľmi.
- Počas štúdia je pravidelný kontakt s rodičmi zaistený stretaním **triedneho rodičovského spoločenstva** s profesormi najmenej trikrát ročne a jedno **plenárne stretnutie rodičov** všetkých žiakov, spravidla i za účasti zástupcov zriaďovateľa.
- V pravidelnom kontakte s vedením školy je zvolený **celoškolský výbor rodičov i zástupcovia rodičov v rade školy**.
- **Individuálne** sú rodičia pozývaní do školy vždy pri riešení vážnejších nedostatkov v prospechu či správaní.

- Na **spoločenskej úrovni** sa rodičia aktívne zapájajú do organizácie stužkových slávností maturantov, sú pozývaní na školské akcie a vystúpenia (ples, vianočné hry, pásma akadémie, divadelné predstavenia a programy študentov, vystúpenia partnerských škôl ...).
- V prípade potreby majú možnosť rodičia **pomôcť škole i finančne alebo materiálne** – ako dobrovoľný príspevok v rámci vlastných možností (sponzorstvo, sociálny fond, percento z dane, služba škole...).
- Veľmi účinnou formou spolupráce rodiny a školy sú i **spoločné modlitby, účasť rodičov na školských sv. omšiach či adoráciách** pri rôznych slávnostných príležitostiach.

Všetky tieto aktivity vytvárajú však iba formálne predpoklady pre dobrú spoluprácu školy a rodiny. Jej skutočná úroveň závisí od konkrétnych ľudí na oboch stranách. V každom prípade sa chceme snažiť o:

- **jednotnú výchovu** rodiny a školy založenú na princípoch katolíckej viery a morálky,
- **zodpovednú komunikáciu** s rodičmi a ich informovanosť o problémoch i úspechoch ich detí i celej školy,
- **pozorné počúvanie** pripomienok a námetov i dobre mienenej kritiky a ich akceptovanie v rámci možností,
- úzku **spoluprácu pri realizácii výchovného projektu** gymnázia,
- **odbornú i pedagogickú pomoc** pri riešení výchovných problémov najmä v období dospievania, ako i pomoc pri zodpovednej voľbe povolania študentov,
- prehĺbovanie **duchovnej podpory** a spolupráce spoločnými modlitbami, sv. omšami, obetami,
- **vytváranie jedného spoločenstva** založeného na vzájomnej dôvere, otvorenosti a úprimnej láske.

4.4. Gymnázium v službe spoločnosti a Cirkvi

„Katolícku školu nemožno chápať oddelene od ostatných výchovných zariadení a viesť ju ako nezávislú inštitúciu, lež treba ju udržiavať v styku so svetom politiky, hospodárstva, kultúry a spoločnosti v jej komplexnosti.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 16)

„Silou svojej identity je teda katolícka škola miestom skúsenosti s Cirkvou, ktorej základom je kresťanské spoločenstvo. Katolícka škola môže iba vtedy uskutočniť svoje pôvodné poslanie, keď sa organicky včlení do pastorácie kresťanského spoločenstva.“

(Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia, čl. 12)

Gymnázium sa napriek svojej výraznej kresťanskej orientácii neuzatvára do seba, ale ochotne spolupracuje s inými, i štátnymi školami a spoločenskými inštitúciami.

- Popri spolupráci s katolíckymi školami sa snažíme o veľmi dobré kontakty a **spoluprácu i so štátnymi gymnáziami** v Nitre i celom regióne (výmena skúseností vedení škôl, výmena predsedov maturitných komisií, vzájomné pozývanie na slávnosti a jubileá škôl, poskytovanie priestorov, pozývanie na študentské akcie...).
- **Živé kontakty udržujeme s univerzitami**, predovšetkým s pedagogickým zameraním (praxe študentov, lektori cudzích jazykov, externí profesori, účasť na sympóziách a konferenciách, zvyšovanie kvalifikácie profesorov...).
- Rozsiahla je **spolupráca s metodickými a riadiacimi orgánmi v školstve**, ako sú Ministerstvo školstva SR, Štátny pedagogický ústav, metodické centrá, Krajský úrad v Nitre (pripomienkovanie návrhov pedagogických dokumentov a legislatívy, organizovanie súťaží, morálne ocenenia študentov i pedagógov...).
- V **spolupráci s Mestským úradom** v Nitre a rôznymi inštitúciami v rámci mesta sa škola podieľa na kultúrnom, spoločenskom i športovom živote mesta.
- Gymnázium prezentuje svoje **akcie a úspechy v médiách** – Slovenskej televízii, Slovenskom i regionálnom rozhlase, novinách a časopisoch i na vlastnej stránke internetu.
- Študenti sa pravidelne zúčastňujú na **krajských i celoslovenských súťažiach**, prezentujú svoje názory na aktuálne etické témy na celoslovenských fórach, nezriedka vhodnou formou reprezentujú gymnázium i za hranicami vlasti.

Cieľom všetkých týchto aktivít je vydávať živé svedectvo o živote kresťanskej mládeže, jej schopnostiach, talentoch či vedomostiach, ale i duchovných a mravných hodnotách.

Gymnázium zriadené Biskupským úradom v Nitre sa snaží byť organickou súčasťou diecézy, miestnej Cirkvi i farnosti, na území ktorej sa nachádza.

- Najintenzívnejší je **kontakt školy so zriaďovateľom** – Biskupským úradom v Nitre a jeho diecéznym školským úradom. Študenti i pedagógovia sa podieľajú na mnohých významných aktivitách diecézy, najmä tých, ktoré sa týkajú mládeže (stretnutia, súťaže, púte, duchovné akcie...) Niektoré akcie majú i celoslovenský charakter (napr. stretnutie so Svätým Otcom v Nitre v roku 1995).
- Škola má svoje pevné **miesto v duchovnom živote mesta** Nitry. Zúčastňuje sa na akciách organizovaných jednotlivými farnosťami, spolupracuje s rehoľnými spoločnosťami na území mesta (sväté omše školy v rôznych kostoloch, mládežnícke krížové cesty na Kalvárii, ľudové misie v nitrianskych farnostiach, vianočné hry a chrámové koncerty študentov...)
- Hoci má gymnázium vlastného duchovného, intenzívne **spolupracuje i s farnosťou**, na území ktorej sa nachádza. Farský kostol Navštívenia Panny Márie je umiestnený v centre školského objektu a je i domovským chrámom gymnázia. Tu sa konajú každodenné ranné sväté omše i spoločné omše školy, akadémie, adorácie, koncerty, prednášky. Okrem spoločných priestorov je však už tradične dobrá spolupráca a pomoc i medzi duchovnými pôsobiacimi na gymnáziu a vo farnosti.
- Gymnázium ochotne spolupracuje i s rôznymi **katolíckymi spoločenstvami** a humanitnými organizáciami, najmä poskytnutím priestorov školy a internátu pre ich stretnania a činnosť.

Spoločenstvo gymnázia je zložené zo študentov a pedagógov, ktorí patria do rôznych farností v meste i mimo neho, značná časť dokonca do iných diecéz. Napriek tomu je jeho trvalou úlohou a poslaním aktívne sa zapájať do života miestnej i univerzálnej Cirkvi.

5. Hlavné výchovné priority gymnázia

Jednotlivé oblasti života gymnázia a jeho aktivít uvedených v tomto projekte možno zhrnúť do týchto hlavných priorít:

- **zodpovedná výchova a kvalitné vzdelávanie** mládeže v duchu katolíckej viery a morálky,
- **formovanie zrelých kresťanských osobností**, ktoré budú prínosom pre spoločnosť i Cirkvi,
- **vytváranie spoločenstva gymnázia** založeného na dôvere, úprimnosti a vzájomnej láske pri plnom rešpektovaní každého jeho člena ako osoby, spoločenstva, ktoré sa spolu modlí, pracuje, zabáva sa a snaží sa o skutočnú lásku,
- **formovanie pedagogického zboru** na vysokej odbornej, pedagogickej, ako aj duchovnej a mravnej úrovni, ľudí, ktorí budú pre mladých vzormi po stránke odbornej, duchovnej i ľudskej,
- **prehlbovanie spolupráce s rodičmi** pri plnom rešpektovaní ich práv a zodpovednosti ako prvých vychovávateľov svojich detí,
- **zvel'ad'ovanie objektu gymnázia**, jeho vybavenia i techniky umožňujúcej neustále skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s požiadavkami dneška,
- **rozvíjanie činnosti gymnázia v službe spoločnosti a Cirkvi** na všetkých úrovniach spoločenského a duchovného života.

6. Záver

Tento duchovno-výchovný projekt gymnázia predstavuje rámcový dokument, ktorý sa bude každoročne konkretizovať prostredníctvom plánu školy a vyhodnocovať na záver školského roka. Súčasne je to dokument, ktorý má síce jasne formulované ciele katolíckeho gymnázia, ale je otvorený pre všetky nové cesty a spôsoby na ich dosiahnutie. Veď láska je tvorivá a my chceme vytvárať spoločenstvo lásky.

Časť z toho, čo obsahuje projekt, sa už s pomocou Božou darí viac alebo menej realizovať, no s pokorou treba priznať, že ešte stále je veľa problémov, ťažkostí, ľudských chýb, omylov a zlyhaní.

Bože, prosíme Ťa, na príhovor Panny Márie a sv. Cyrila a Metoda, našich patrónov, pomáhaj nám v úsilí vytvárať z tohto gymnázia skutočnú katolícku školu tretieho tisícročia.

7. Použitá literatúra

1. **Gravissimum educationis.** Deklarácia 2. vatikánskeho koncilu o kresťanskej výchove, Vydalo Združenie katolíckych škôl Slovenska, Poprad 1996.
2. **Katolícka škola.** Dokument Kongregácie pre katolícku výchovu z roku 1977, Vydala Konferencia biskupov Slovenska, Lúč, Bratislava 2001.
3. **Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole.** Dokument Kongregácie pre katolícku výchovu z roku 1988, Vydal Sekretariát Českej biskupskej konferencie, Praha 1994.
4. **Katolícka škola na prahu tretieho tisícročia.** Dokument Kongregácie pre katolícku výchovu z roku 1997, Vydala Konferencia biskupov Slovenska, Lúč, Bratislava 2001.

